

Úti jelentés

Stockholm University, Summer Programme

2019. 07. 28 – 08. 10

Kisszabó Dóra

ELTE ÁJK

Idei nyaram két hetét a Stockholmi Egyetem Nyári Programjának keretében Svédországban töltöttem. A workshop során általunk választott kurzusokat hallgathattunk jogi, illetve üzleti, kereskedelmi témában, valamint az egyetem nemzetközi koordinációs irodájának munkatársai közösségi programokat (például városnézést, múzeumlátogatást, valamint a tradicionális svéd konyhakultúra megismerését célzó eseményeket) szerveztek a világ minden tájáról érkező vendéghallgatók számára. Ami a technikai részleteket illeti, az esemény helyszínére 2019. július 28-án érkeztem meg repülőgéppel, ahol az IDUN elnevezésű kollégiumi épületben azonnal elfoglalhattam szállásomat. A tényleges program másnap, július 29-én kezdődött egy közös reggelivel, valamint orientációs előadásokkal.

A szakmai program nagyrészt választható kurzusok, illetve intézménylátogatások alkották. Az összesen hathetes nyári program általam látogatott kéthetes szekciója („Session 3”) során a kínálatban a jogi kurzusok között európai uniós jogi, választottbíráskodással foglalkozó, valamint szerzői jogi témájú tárgyak szerepeltek; ezek közül az 'EU Law in Brief', valamint az 'International Arbitration Law' címűeken vettem részt. A kurzusok hat-hat háromórás alkalomból álltak, melyek során a frontális előadáson túl jelentős szerepet kapott az interaktív jellegű oktatási módszertan, a hallgatók álláspontjának ismertetése és azok esetleges ütköztetése. Mindez kiváló lehetőséget biztosított számomra általános és szaknyelvi angol-tudásom éles helyzetben történő kipróbálására, fejlesztésére.

Az „EU Law in Brief” című kurzusom során az Európai Unió jogrendszerének komplex vizsgálatával foglalkoztunk. A kurzus során – az általam korábban tapasztaltakkal ellentétben – együtt tárgyaltuk az uniós jog közjogias vonatkozásait, történeti kontextusát és az Unió gazdasági jogára vonatkozó magánjogias ismereteket. Oktatónk, Branka Marušić a Stockholmi Egyetem posztgraduális képzésének hallgatója, ezen kívül korábban tanácsadó jogásként uniós projektekben is részt vett. Az első néhány alkalommal az EU kialakulását, illetve annak elméleti-társadalmi okait, következményeit vizsgáltuk, majd a jogforrások áttekintését követően áttértünk az Unió piacát meghatározó négy gazdasági alapszabadságra. Ami az órák felépítését illeti, minden alkalomra egyénileg kellett feldolgoznunk jogeseteket, ítéleteket, azokról írásbeli beadandót kellett készítenünk, majd az órán szóban is összefoglalnunk. Az utolsó alkalomra 10-12 ezer karakter hosszúságú beadandó vizsgadolgozatot kellett elkészítenünk általunk választott témából, amelyet az oktató és a többi hallgató alkotta „bírálóbizottság” előtt szóban is be kellett mutatnunk. Ezen kívül hallgatótársunk egyikének dolgozatához opponensi véleménnyel is kellett készülnünk; így minden előadást opponencia, viszontválasz, majd nyílt diskurzus követett. Összességében azt mondhatom, óriási szemléletformáló hatással bírt, hogy az Európai Uniót érintő szakmai és hétköznapi kérdésekről olyan szakmailag felkészült, kompetens hallgatótársakkal és oktatóval volt alkalmam értekezni, akik egyébként a világ más tájain élnek, így szükségszerűen más szemszögből látják azokat. Ezen kívül természetesen a hazaitól eltérő oktatási módszertan és szemlélet megismerése sok szempontból mélyebb betekintést engedett az európai uniós jog egyes vetületeibe.

Az 'International Arbitration Law' című kurzus témájául a nemzetközi kereskedelmi választottbíráskodás szolgált. A kurzus oktatója Jeremy Zell, az egyetem jogi karán PhD-tanulmányokat folytató jogász volt. A kurzus folyamán a választottbíráskodás elméleti jelentőségének megvitatása után rátértünk a választottbíráskodási szerződés megkötésére, majd az eljárás szabályaira, végül a választottbírói ítélet jellemzőire, annak végrehajtására, illetve érvényességi kellékeire. Az egyes alkalmakra magas színvonalú külföldi szakirodalom feldolgozásával kellett készülnünk; az előadások az elméleti tananyag gyakorlati ismeretekkel való kiegészítéseként szolgáltak. Az oktató azon túl, hogy a téma megismeréséhez szükséges alapvető ismereteket a lehető legvilágosabb módon igyekezett frontálisan átadni, törekedett arra, hogy a hallgatókat is minél nagyobb mértékben bevonja a közös gondolkodásba: ismétlő kérdésekkel, mini-jogesetekkel, illetve személyes álláspontok feltérképezésével segítette elő a hallgatói párbeszéd kialakulását. A kétételes kurzus egyik alkalmaként lehetőségünk volt ellátogatni a Stockholmi Kereskedelmi Kamarához is, azon belül pedig betekinthettünk a választottbíráskodással foglalkozó szervezeti egység munkájába. Az utolsó kurzusalkalmon többórás, 'open-book' jellegű írásbeli vizsgán vettünk részt, amely elsősorban az elsajátított joganyaggal kapcsolatos összefüggésekre fókuszált: megkövetelte, hogy a birtokunkban lévő joganyag alapján önálló következtetéseket vonjunk le, illetve azt magas szinten értelmezzük. Összességében elmondható, hogy a kurzuson olyan komplex ismeretek szereztem a választottbíráskodás témájával kapcsolatban, amely a jelenlegi hazai tantervben ilyen összeszedett és egységes módon aligha lett volna lehetséges. A tavalyi tanévben nemzetközi (közjogi) tanulmányaim során röviden tárgyaltuk az intézmény elméleti konstrukcióját az alternatív vitarendezési mechanizmusok körében, az idei tanévben pedig alkalmam lesz megismerlni a választottbírói ítélet magyar polgári eljárásjog szempontjából releváns tulajdonságait, szerepét – mindezekhez remek kiegészítésként szolgált Jeremy Zell kurzusa, amely elejétől a végéig, az említett tantárgyak kereteit, határait figyelmen kívül hagyva magyarázta el a választottbíráskodás nemzetközi kereskedelembe betöltött szerepét.

A szakmai programon felül a nyári egyetem a közösségi elfoglaltságok tekintetében is inkluzívnak bizonyult: házigazdáink számos olyan programot szerveztek, amelyek egyfelől a svéd kultúra és táj megismerését, másfelől a világ minden tájáról érkező cserediákok kapcsolatba kerülését, majd kapcsolatépítését voltak hivatottak elősegíteni. Az első délutánon például közös grillezéssel, Svédország-témájú csoportos kvízzjátékkal és tradicionális svéd játékkal („kubb”) egybekötött ismerkedő programon vettünk részt, a hét további részében pedig további változatos programok vártak. Ellátogattunk például Svédország legnagyobb szabadtéri múzeumába, a Skansenbe, amely helytörténeti-néprajzi jellegű kiállításával egyfelől a hazai Szentendrei Skanzenre emlékeztet, másfelől az északi-skandináv élővilág bemutatásával az állatkertek hangulatát idézi meg. Megtekintettük a Moderna Museet állandó kiállítását, részt vettünk a stockholmi királyi palota előtt zajló ünnepélyes őrsváltáson, hajóval átszeltük a Stockholm szigeteit egymástól elválasztó vizet, megízleltük a svéd gasztronómia hagyományos ízeit és hosszú sétákat tettünk az óváros keskeny utcáin, magas házai között.

Mindent összevetve a 2019-es stockholmi nyári egyetem életem eddigi legnagyobb kihívásai közé tartozott szakmailag éppúgy, mint emberileg. Első alkalommal volt lehetőségem angol nyelven tanulni és előadni, illetve először tapasztalhattam meg, milyen egyedül élni egy külföldi városban. A workshop szakmai oldala megfelelt várakozásaimnak, hiszen tovább mélyíthettem, illetve szilárdabban megalapozhattam itthon megszerzett ismereteimet – mindezt egy a hazaitól eltérő szellemiségű oktatási környezetben. A nyári egyetem közösségi oldala felülmúlta előzetes feltételezéseimet: a program más résztvevőitől és szervezőitől végtelen nyitottságot, türelmet tapasztaltam. Minden

szempontból építő jellegűnek bizonyult a személyiségem szempontjából, hogy lehetőségem nyílt egy ilyen új helyzetben kipróbálni magam.

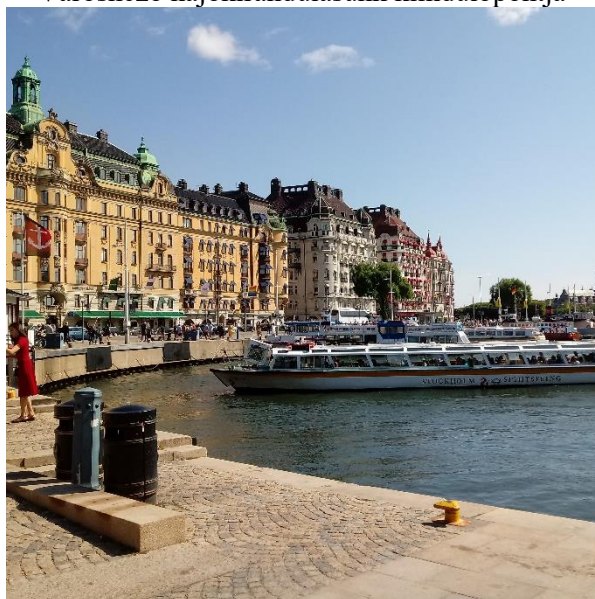
Kelt: 2019. szeptember 9.

Kisszabó Dóra

Ünnepélyes őrsváltás a királyi palota előtt

Városnéző hajókirándulásunk kiindulópontja

Orientációs előadás az egyetemen

A Stockholmi Egyetem főépülete

